

روایتی از فقیر و غنی

اقتصادی که هوای ثروتمندان را دارد!

متن پیش رو خلاصه‌ای از پژوهشی است که توسط روث ایگلیلنیک و کیم پارکر در ۱۱ دسامبر ۲۰۱۹، در پایگاه موسسه تحقیقاتی پیو منتشر شده است. بر اساس این پژوهش، بیشتر آمریکایی‌ها معتقدند که رویه کنونی اقتصاد آمریکا، به نفع ثروتمندان است و بقیه را فقیرتر می‌کند.

اقتصاد آمریکا؛ از شاخصه‌های رسمی تا واقعیت میدانی

بر اساس بسیاری از شاخص‌ها، موتور اقتصاد آمریکا به خوبی کار می‌کند. بیکاری به کمترین میزان خود در پنجاه سال اخیر رسیده، مصرف پول مشتری‌ها راحت‌تر شده است و بازار سهام نیز، اوضاع خوبی دارد؛ اما علی‌رغم مثبت بودن این شاخص‌ها، ارزیابی عامه مردم از اقتصاد متفاوت

است. نظرسنجی موسسه تحقیقاتی پیو، این حس متفاوت مردم را تشریح می‌کند. بسیاری از افراد طبقات بالای درآمدی یا افراد با درآمد متوسط، معتقدند که شرایط کنونی اقتصاد آمریکا، عالی یا دست‌کم خوب است. البته این افراد، در نهایت ۴۰ درصد مردم آمریکا را تشکیل می‌دهند و بقیه معتقدند که شرایط، متوسط یا رو به پایین است. جمهوری خواهان یا افراد مستقل نزدیک به آنان، نسبت به این وضعیت خوش‌بین‌تر هستند (در مقایسه با دموکرات‌ها).

جهت‌گیری کلی اقتصاد: کمک به ثروتمندان

بیشتر بزرگ‌سالان می‌گویند که اقتصاد امروز آمریکا، به طبقه متوسط و فقیر آسیب جدی وارد می‌کند. ۶۹ درصد آمریکایی‌ها نیز معتقدند که شرایط اقتصادی کنونی، به افراد ثروتمند یا تقریباً ثروتمند کمک می‌کند. در این مطالعه، افراد با درآمد ۴۰ هزار تا ۱۲۰ هزار دلار در سال، جزء طبقه متوسط به شمار

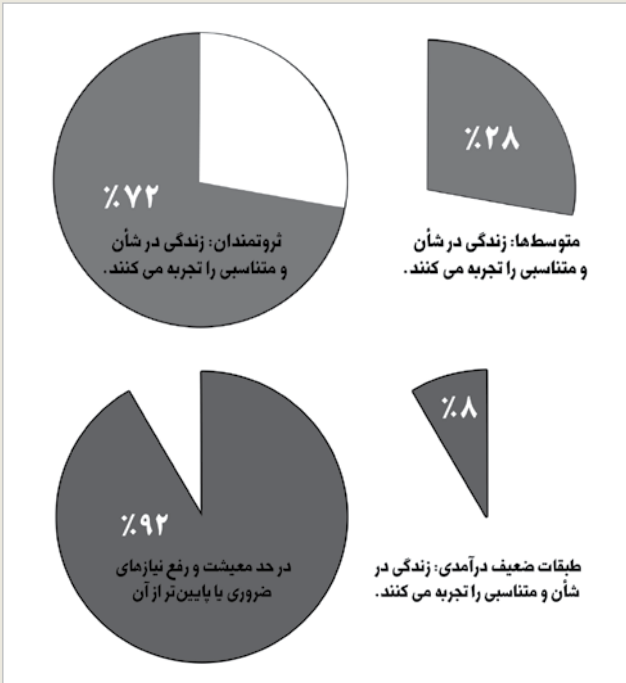
آمده است و افراد با درآمد کمتر از ۴۰ هزار دلار در سال نیز، جزء افراد ضعیف تلقی می‌شوند. (جدول ۱) البته دموکرات‌ها در آمریکا نسبت به این شرایط، بیشتر منتقدند اگرچه خود، بیشتر از دیگران برخوردار هستند. ۵۹ درصد از آن‌ها معتقدند که شرایط اقتصادی کشور، متوسط یا ضعیف است در حالی که تنها یک چهارم جمهوری خواهان (۲۵ درصد)، این‌گونه فکر می‌کنند. ۷۲ درصدشان هم معتقدند که این اقتصاد، به طبقات متوسط آسیب می‌زند (در مقابل ۴۱ درصد جمهوری خواه) و ۸۳ درصد از آنان نیز، هم‌نوا با طبقات پایین‌تر جامعه، معتقدند که این اقتصاد علاوه بر متوسط‌ها به طبقات پایین نیز ضربه می‌زند (در مقابل ۴۱ درصد جمهوری خواه). (جدول ۲) فقط ۱۰ درصد از مردم آمریکا معتقدند که این شرایط، به نفع طبقات بالا نیست. ۱۹ درصد نیز می‌گویند، اقتصاد رایج نه به ثروتمندان کمک بیشتری می‌کند و نه به ضرر آن‌ها است. در مجموع،

جدول ۱ - دسته‌بندی مردم آمریکا از نظر درآمد

درآمد پایین	کمتر از ۴۰ هزار دلار در سال
درآمد متوسط	بین ۴۰ هزار تا ۱۲۰ هزار دلار در سال
درآمد بالا	بیش از ۱۲۰ هزار دلار در سال

جدول ۲ - نظر دو حزب سیاسی آمریکا نسبت به شرایط اقتصادی

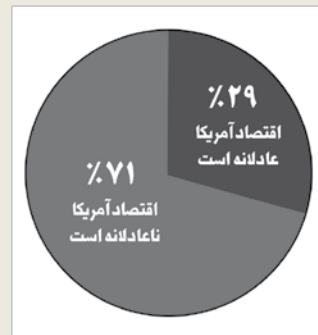
شرایط اقتصادی کشور متوسط یا ضعیف است	
دموکرات‌ها: ۵۹ درصد	جمهوری خواهان: ۲۵ درصد
شرایط اقتصادی کشور به طبقات متوسط آسیب می‌زند	
دموکرات‌ها: ۷۲ درصد	جمهوری خواهان: ۴۱ درصد
شرایط اقتصادی کشور به طبقات پایین آسیب می‌زند	
دموکرات‌ها: ۸۳ درصد	جمهوری خواهان: ۴۱ درصد

نمودار ۲ - نظر مردم آمریکا در مورد سطح درآمد خود

چیزی کمتر از یک سوم مردم (۲۹ درصد مردم) خوانشی عادلانه از وضعیت اقتصادی آمریکا دارند و بیش از دو سوم مردم، آن را ناعادلانه ارزیابی می‌کنند. (نمودار ۱)

۸۱ درصد از ثروتمندان نیز به این نکته اذعان دارند که شرایط اقتصادی کشور، به نفع آنان است. دموکرات‌ها نسبت به جمهوری خواهان، راحت‌تر به این نکته اذعان می‌کنند (۷۷ درصد در مقابل ۶۳ درصد)؛ نزدیک به پنجاه درصد از کل مردم هم می‌گویند که اقتصاد، به نفع تحصیل کرده‌ها و سفیدپوستان است. بیشتر مردم آمریکا زندگی خود را زندگی مناسبی ارزیابی نمی‌کنند. ۷۲ درصد ثروتمندان، ۲۸ درصد متوسط‌ها و تنها ۸ درصد طبقات پایین، معتقدند که زندگی متناسب و در شأنی را تجربه می‌کنند و مابقی تنها هزینه‌های ابتدایی زندگی خود را کسب می‌کنند یا حتی در آن، مشکل هم دارند. (نمودار ۲)

نمودار ۱ - نظر مردم آمریکا در مورد عادلانه بودن اقتصاد آمریکا

جدول ۳ - نگرانی برای تأمین مخارج روزانه و پرداخت صورتحساب‌ها

طبقات بالا	۱۴ درصد
متوسط	۳۵ درصد
پایین	۶۵ درصد

جدول ۴ - نگرانی برای تأمین هزینه‌های سلامت

طبقات بالای درآمدی	۱۸ درصد
متوسط	۳۷ درصد
ضعیف	۵۵ درصد

نگرانی مردم در تأمین مخارج

از میان جمعیت آمریکاییان، ۱۴ درصد افراد با طبقه بالای درآمدی، ۳۵ درصد متوسط‌ها و ۶۵ درصد افراد با درآمد پایین، همواره نگران این هستند که مبادا در رستوران، فروشگاه یا هر جای دیگری، نتوانند صورت حساب خود را پرداخت کنند. (جدول ۳)

همچنین ۱۸ درصد از طبقات بالای درآمدی، ۳۷ درصد متوسط‌ها و ۵۵ درصد پایین، نگران هزینه‌های سلامت خود هستند. (جدول ۴)

امید به آینده، تابعی از فرهنگ و رسانه

این‌که ثروتمندان به آینده‌ای مرفه‌تر امیدوارتر باشند، موضوع عجیبی نیست، آنچه محل سؤال است و این نظرسنجی نیز برای آن پاسخی ندارد، علت این امیدواری در مردم آمریکا است که بیش از ۵۰ درصد آن‌ها آینده‌ای مرفه‌تر را انتظار می‌کشند، درحالی‌که خود معتقدند روند جاری اقتصاد، فقرا و طبقات پایین اقتصادی را ضعیف‌تر می‌کند. پس چرا امیدوار هستند؟ این آرزو به دلیل وضعیت اقتصادی کشور است یا به دلیل تبلیغات رسانه‌ای و به تصویر کشیدن آینده‌ای موهوم و ایجاد کردن آرزو در مردم؟ اگر چنین است که مردم آمریکا در پرداخت صورتحساب‌هایشان

در بیمارستان، رستوران و...، مشکل دارند یا با استرس آن را پرداخت می‌کنند، چه واقعیت اقتصادی‌ای آن‌ها را به آینده‌ای با رفاه بیشتر رهنمون می‌سازد؟ به نظر می‌رسد حقیقت اقتصادی قانع‌کننده‌ای در این زمینه وجود ندارد و این امید، علی‌رغم وجود مشکلاتی که در بالا بدان اشاره شد، موضوعی فرهنگی و رسانه‌ای است. بدین معنا که فضای فرهنگی - رسانه‌ای جامعه آمریکا، فضایی مصرف‌زده یا مروج مصرف هر چه بیشتر است که عطش مصرف را هر چه بیشتر در فرد توسعه می‌دهد. عطش روزافزون نیز تمنای آینده‌ای بهتر را در فرد ایجاد می‌کند که این تمنا، خود را در نظرسنجی‌ها به صورت امید به آینده‌ای بهتر نشان می‌دهد.

امید به آینده‌ای بهتر

از میان افرادی که معتقدند زندگی متناسب و در شأنی را در حال حاضر ندارند، برخی امیدوار هستند که در آینده، به این زندگی برسند. از میان ثروتمندان، ۸۴ درصد، طبقات متوسط ۶۸ درصد و در طبقات پایین، ۵۶ درصد امیدوارند که در آینده، به حدی پول داشته باشند که بتوانند یک زندگی مرفه را تجربه کنند. در مجموع، ۶۳ درصد بزرگ‌سالان چنین آرزویی را در دل می‌پروراندند. نکته قابل توجه آن است که هر چه فرد ثروتمندتر باشد، امید به پولدارتر شدن نیز در او قوی‌تر و هر چه ضعیف‌تر، کمتر است.